

7. İZMİR RÜZGÂR SEMPOZYUMU VE SERGİSİ

İzmir Şubemiz ve Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) İzmir Şubesi birlikteliğinde düzenlenen 7. İzmir Rüzgâr Sempozyumu ve Sergisi 21-22 Eylül 2023 tarihlerinde Odamız Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleşti

İlki 2001 yılında düzenlenen ve bu yıl yedinci kez gerçekleşen Sempozyumun, Odamız Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi Anadolu Salonu'ndaki açılış etkinliğinde İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı İlkin Boz ve Oda Yönetim Kurulu Başkanı Yunus Yener'in yanı sıra EMO İzmir Şubesi Başkanı Özgür Tamer, EMO Yönetim kurulu Başkanı Mahir Ulu-

taş, Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği Genel Sekreteri İskender Kökey, Enerji Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tıbet Arbak ve İzmir Kalkınma Ajansı Yatırım Destek Ofis Koordinatörü Sayın Hülya Ulusoy Sungur birer konuşma yaptı.

Şube Yönetim Kurulu Başkanı İl-

kin Boz konuşmasında, alanında uzmanlaşmış profesyonelleri, akademisyenleri ve mühendisleri bir araya getiren bu sempozyumumuz; akademi, sanayi ve toplum iş birliğine katkı sunmayı hedeflediğini ifade ederek şunları söyledi:

“Dünyamız, her geçen gün artan bir ekolojik yıkım tehdidi ile karşı karşıyadır. Ekolojik krizin en önemli kaynaklarından biri fosil yakıtlardır. Başta petrol olmak üzere fosil yakıtların aşırı tüketimi dünyamızı tehdit etmeye devam etmektedir.

Çevresel risklere ek olarak, böylesi enerji kaynaklarının uzun vadede tükenme olasılığı geleceğimizi tehdit etmekte ve buna bağlı olarak yükselen fiyatlar büyük bir enerji krizini de her geçen gün arttırmaktadır.

Tüm bunları bir araya getirdiğimizde, rüzgâr enerjisi başta olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmenin önemi iyiden iyiye anlaşılmaktadır. Sempozyumumuz işte bu yönelime doğru küçük de olsa bir katkı sunması umuduyla yapılmaktadır.

Ülkemizin ciddi boyutlara varan yenilenebilir enerji kaynağı potansiyeli bulunmaktadır. Bu potansiyelin genel olarak daha etkin değerlendirilmesi ve elektrik üretimindeki payının mutlaka artırılması gerekmektedir. Böylelikle bir taraftan dışa bağımlılığımız azaltılıp, yerli sana-

yimizin gelişimi arttırılırken diğer taraftan üretim ve istihdama katkı sağlanabilecektir.”

Sempozyumun ilk kez gerçekleştirildiği 2001 yılında Türkiye'nin kurulu toplam enerji üretimi 24.000 MW iken, 2023 yılı itibarıyla bu güç 105.000 MW'a yükseldiğine işaret eden Boz, “Yine 2001 yılında yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam kurulu güçteki oranı %1'in altında iken şu anda %11'lere ulaşmıştır. 22 yılda 11 kattan fazla artan bu üretim kapasitesi tabii ki yeterli değildir. Ama bu yükselişin önümüzdeki yıllarda daha da hızlanacağı net bir şekilde görülmektedir” ifadelerini kullandı.

Oda Yönetim Kurulu Başkanı Yunus Yener ise 2022 yılında elektrik üretiminde fosil yakıtların payı yüzde 60'ı geçtiğine dikkat çektiği konuşmasında, “Bunda özel şirketlerin payı ise yüzde 85 düzeyindedir. Elektrik ve dağıtım ve satış hizmetinin tamamı, doğalgaz dağıtımı ve satışı, İstanbul dışında ülke ölçeğinde bütünüyle özel sektör şirketlerince verilmektedir.

Kamu elektrik üretim tesislerinin büyük bölümü özelleştirilmiş ve elektrik üretiminde kamunun payı 2022'de yüzde 15 düzeyinde olmuştur. Elektrik dağıtım ve satışı tamamen özel şirketler aracılığıyla yapılmaktadır. Birkaç büyük özel sermaye grubu, elektrik dağıtımını da kontrol etmekte oldukları gibi, elektrik üre-

timinde da kayda değer bir ağırlığa sahiptir” dedi. Yener; enerji yönetiminin, rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretim potansiyelinin değerlendirilmesi, RES ekipmanlarının yurtiçinde üretimi için ortak akla dayalı ve toplum çıkarları doğrultusunda uzak görüşlü planlı bir strateji geliştirme ve programlar uygulama konusunda görevini yerine getirmediğini vurgularken, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Enerji yönetiminin rüzgâr enerjisi kurulu güç artış öngörüsü; 2035 Stratejik Planına göre, 2022-2025 döneminde yılda 588 MW, 2022-2030 döneminde yılda 850,5 MW, 2022-2035 döneminde ise yılda 1400 MW yeni kurulu güç hedeflemektedir. 2035 hedefi olan 29000 MW mevcut karasal RES potansiyelinin yüzde 60'ıdır.

Yerli rüzgâr türbini imalatı için başlatılan MİLRRES yıllardır sonuçlanmamıştır. Aynı amaçla 2017'de açılan ihalede, aradan geçen yıllara karşın somut bir adım atılmamıştır.

Oysa, aerodinamiği iyi bilen TUSAŞ, TAI, ROKETSAN, ASELSAN vb. kamu şirketlerinin önderliğinde, rüzgâr türbininin çeşitli aksam ve parça-

larını imal eden özel şirketlerin ve ENSİA'nın da katılacağı bir güç birliği uygulaması ve yapılanmasıyla hem ülkenin türbin ihtiyacı daha ucuz maliyetlerle karşılanabilir, hem de çevre ülkelere ihracat fırsatları yaratılabilir.

Tüm dünyada, fosil yakıt tüketiminin hızla azaltılması, başta kömür santralleri olmak üzere elektrik üretiminde fosil yakıt kullanımının sınırlandırılması, rüzgâr ve güneşin özel olarak elektrik enerjisi üretimi, genel olarak enerji arzı içinde birincil kaynak olması konulu tartışmalar gündemdedir.

Bu kapsamda rüzgâr ve güneş enerjisinden daha çok yararlanılması gerektiğini belirtmek isterim.”

Konuşmasında, TMMOB tarafından başlatılan, “Cumhuriyetin 100. Yılında Haklarımız ve Geleceğimiz İçin Mücadeleyi Büyütüyoruz!” kampanyasına da değinen Yener, “Tüm meslektaşlarımızı ve ülkemizin geleceğini düşünen herkesi, geleceğimizi ellerimize almak için sesimize ses, gücümüze güç katmaya, güçlerimizi birleştirmeye; planlama, sanayileşme, kalkınma, hakça paylaşma kamucu politikaları temelinde kamusal yarar, kamusal hizmet, kamusal denetim, tam istihdam, güvenceli çalışma ve insanca yaşam mücadelemizi büyütme çağırıyoruz” şeklinde konuştu.

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer ise konuşmasında EMO'nun enerji üretiminin fosil kaynaklardan yenilenebilir kaynaklara kaydırılması için çaba sarf ettiğine vurgu yaparak, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Düzenlediğimiz bilimsel etkinliklerde ön plana çıkarmaya çalıştığı-

mız kaynaklardan biri olan rüzgar enerjisini bugün açılışını yaptığımız sempozyumda tüm boyutlarıyla irdeleyeceğiz. Etkinliğin ilkinin 5-7 Nisan 2001 tarihlerinde gerçekleştirmiştik. O günden bugüne kadar alanda ciddi gelişmelerin, ciddi sorunlarla birlikte yaşandığına şahit oluyoruz. Salondaki meslektaşlarımızın bir kısmı ilk İzmir Rüzgâr Sempozyumu'nun düzenlendiğini hatırlayacaktır. O yılın istatistiklerine bakıldığında ise jeotermal ile birlikte rüzgârın payının binde 1 olduğu görülecektir. Özetle rüzgârının payının binde 1 seviyelerindeyken başladığımız etkinlikte, bugün yüzde 10'lar düzeyindeyiz. Kuşkusuz etkinliğimiz bu gelişeme tek teorik hem de uygulama deneyimlerin paylaşılmasına imkân vermesi nedeniyle ivme kazandırmıştır. Geçmişten günümüze etkinliğe emeği geçen herkese teşekkür ederken, rüzgârın payını büyütürken ülkemizin kalkınmasına hizmet eden meslektaşlarımıza da şükranlarımızı sunarız."

Tamer, alım ve kâr garantileriyle şekillendirilen piyasanın kronik sorunlara neden olduğuna vurgu yaparak, "Bugün enerji alanı ne yazık ki, ciddi sorunların birikip kronikleştiği bir alan haline gelmiştir. Büyük oranda doğalgaza bağlı ve alım garantili anlaşmalarla ve özel sektörün ancak

yüksek karlarının garanti altına alınması durumunda yatırım yaptığı geçiği ile şekillenen alan, hem cari açığın en önemli kısmını oluşturmakta hem de gerek çok parçalı ve artık yönetilemez hale gelen yapısı gerekse sürekli artan enerji maliyetleriyle ekonomik ve sosyal olarak ülke insanı için ciddi maliyetleri beraberinde getirmektedir" diye konuştu.

Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş ise rüzgâr enerjisine ilişkin ilk ciddi çalışmanın Elektrik İşleri Etüt İdaresi'nin gerçekleştirdiği Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Atlası Projesi olduğunu ifade ettiği konuşmasında şu bilgileri verdi:

"Atlasın yayımlanmasının ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) lisanslama çalışmalarının ardından ülkemiz rüzgâr santralleri ile tanıştı. EPDK verilerine göre; Haziran 2023 itibarıyla ülke genelinde lisanslı kurulu gücün yüzde 10.31'ini; yani 10 bin 978 MW'lık bölümünü rüzgâr santralleri oluşturmaktadır. Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Atlası'na göre; sadece İzmir ilimizin ekonomik rüzgâr potansiyelinin 11 bin 854 MW düzeyinde olduğu göz önünde bulundurulursa, rüzgâr enerjinde büyüme eğiliminin önümüzdeki yıllarda da

süreceğini ön görmek yanlış olmayacaktır. Üretim değerlerine bakıldığında bu yılın ilk 6 ayında ülkemizde üretilen elektrik enerjisinin 10,37'si rüzgârdan elde edilmiştir. İstatistikler sevindirici bir şekilde geçtiğimiz 6 ayda hidrolik üretimimizin yarısı kadar bir üretimin rüzgârdan yapıldığına işaret etmektedir. Yenilenebilir kaynakların büyümesinin yanı sıra kaynak çeşitliği açısından da önemli gördüğümüz bu gelişimin büyüerek sürmesinin temenni ediyoruz.

Elektrik Mühendisleri Odası olarak ülkemizin enerji ihtiyaçları için öncelikle yerli ve yenilenebilir kaynaklardan, merkezi bir planlama içerisinde, kamusal bir anlayışla kullanılmasını gerektiğini uzun yıllardır altını çiziyoruz. Özellikle rüzgâr ve güneşteki yüksek potansiyelimiz değerlendirmeyi beklemeye devam ediyoruz. Rüzgâr enerjisi alanında ciddi bir yol aldık, ülkemizin mühendislik kapasite de arttı. Bu kapasitenin enerji maliyetlerini düşürecek şekilde kamu yararına kullanılması için çaba sarfetmeye devam edeceğiz."

Açılış etkinliği, konuşmaların ardından kurdele kesimi ile tamamlandı.

İki gün boyunca devam eden sempozyum kapsamında açılış konferansının yanı sıra çok sayıda bildiri sunumu ile davetli konuşmacıların Denizüstü Rüzgâr Enerjisi Santralleri, Geleceğin Türbin Teknolojileri, Yeşil Hidrojen, Hibrit Santraller, Araştırma Merkezleri, RES'lerin Geri Dönüşümü gibi konularda ve bu alandaki akademik çalışmalar hakkında bilgilendirmede bulunduğu 7 oturum gerçekleşti. Sempozyum paralelinde düzenlenen sergi ile de katılımcı firmalar, çalışmalarını ziyaretçiler ve sektör profesyonelleriyle paylaşma imkânı buldular. Sempozyum oturumlarına ve sergiye yaklaşık bin 200 kişi katılım sağladı. ◀◀